

[Gunhild Due.]

I denne lov er der i virkeligheden mere perspektiv, end man måske tænkte sig, da man i sin tid vedtog den første gang med den begrundelse, at man ville bevare arbejdskraft på landet. Det er stadig begrundelsen for loven; men den virker samtidig som boligsanering på landet, den eneste form for sanering, vi har, og de penge, den højtærede landbrugsminister her giver ud, kan man i mange tilfælde regne med at den højtærede socialminister til gengæld sparer, fordi de mennesker, der får disse huse bygget, får bedre og sundere vilkår, end de ellers ville have, og det har betydning ikke mindst for børnene.

Det er samtidig den eneste form for socialt byggeri, vi har på landet, og det, at vi nu må afvise kvalificerede ansøgere, d. v. s. ubemidlede familier med lave indtægter og med hjemmевærende børn, kan godt betyde, at vi vil få andre og mere kostbare sociale udgifter på netop disse familier, der ofte bor i nogle ganske forfærdelig dårlige og usunde rønner. Dem findes der desværre stadig en del af på landet.

Man må også tage i betragtning, at af de familier, der nu får afslag, vil en del måske blive nødsaget til at tage ind til byen, hvor de vil havne i de dårligste kvarterer med alle de farer for familiens udvikling, det indebærer.

Der er altså gode grunde nok til at bevare denne lovgivning, også den grund, at det betyder noget for mange håndværkere i udprægede landkommuner, at dette byggeri kommer i gang, ikke mindst under de nuværende økonomiske omstændigheder. Jeg kan kun beklage, at vor økonomiske situation igen kommer til at gå ud over de dårligst stillede; jeg tænker her særlig på de ansøgere, som der ikke bliver plads til under kapitel IV.

Jeg er ikke enig med venstre i, at det skulle være ønskeligt at flytte bevillinger fra kapitel IV, altså boliger for arbejderens regning, over til kapitel VI, idet jeg finder det heldigst for et godt forhold mellem landarbejderen og arbejdsgiveren, at arbejderen ikke er afhængig af arbejdsgiveren, hvad angår boligforhold.

Til det ærede medlem hr. Juul Madsen vil jeg gerne sige, at det at kvalificere sig til arbejderlån faktisk betyder, at man skal

have børn, altså kan ugifte slet ikke komme i betragtning, og når man i øvrigt må skubbe kvalificerede ansøgere ud, vil det være familierne med flest børn og længst arbejdstid i landbruget, der kommer i betragtning. Det er jo sådan, at ansøgere skal kunne dokumentere, hvad de har arbejdet med 10 år tilbage, fra ansøgningen indgives.

Bækgaard: Da vi i forrige folketingssamling behandlede et lovforslag af samme art som det, vi behandler her, stemte de uafhængige for et af venstre og de konservative stillet ændringsforslag, som gik ud på at overføre 1 mill. kr. fra kapitel IV til kapitel VI. Var det blevet vedtaget, ville det have medført, at lån til landbrugsejere ville have haft større muligheder for at blive bevilget imod en tilsvarende nedgang for lån til landbrugsarbejdere. Ændringsforslaget blev dengang forkastet, men sammenligner vi tallet på ansøgninger for finansåret 1964-65, som jo var det, der dannede grundlag for lovforslaget sidste år, og så det tal over ansøgere, som angives i bemærkningerne til dette lovforslag, så viser de jo klart, at det var forkert, at ændringsforslaget ikke dengang blev vedtaget, for mens tallet på ansøgere til lån efter kap. VI er steget med ca. 110 pct., så er ansøgninger til lån efter kap. IV kun steget med ca. 18-19 pct. Jeg synes også, at disse kendsgerninger giver god grund til at overveje denne lovgivnings stilling og indpasning i hele vor landbrugslovgivning.

I mit parti er vi af den opfattelse, at vort landbrugs struktur står over for store forandringer, som bedst kan ske uden love, der økonomisk hæmmer den fri udvikling. Jeg tænker her på f. eks. det lovforslag, vi skal behandle her i tinget om lidt, nemlig lovforslaget om udlån til sammenlægning, supplerings og oprettelse af mindre jordbrug. Der er for mig ingen tvivl om, at mange landbrug i den kommende tid vil blive sammenlagt, hvorved mange beboelsesbygninger til landbrugsmedhjælpere frigøres. Jeg kan nævne et eksempel, hvor en landmand er i færd med at modernisere en tilkøbt nabos ejendoms stuehus til bolig for sin fodermester, og jeg er overbevist om, at sådanne tilfælde er der mange af ude over landet. Derfor tror jeg, at vi ved behand-